

Utbyggnad av solet i Sverige

- möjligheter, utmaningar och systemeffekter

Profu har fått medel från SOLEI-programmet för att analysera möjligheter, utmaningar och systemeffekter relaterade till en storskalig expansion av solet i Sverige. SOLEI är ett tillämpat utvecklingsprogram som bidrar till att den svenska marknaden för solceller expanderar från små nischmarknader till att på lång sikt kunna vara en del av en ekonomiskt hållbar elproduktion. Programmet samfinansieras av industrin (genom Energiforsk) och Energimyndigheten.

Resultatblad 2:

Stort intresse för solet hos allmänheten

Uppmärksamheten för småskalig solet är stor i media och många energibolag lockar med erbjudanden om solets installationer för privatpersoner. Men hur intresserad är egentligen allmänheten och i så fall varför? Detta resultatblad, som ingår i en serie från forskningsprojektet *Utbyggnad av solet i Sverige*, redovisar resultat från en enkätundersökning om allmänhetens attityd till och intresse för solet, miljö- och hållbarhetsfrågor.

Intresset för miljö- och hållbarhetsfrågor är mycket stort bland de tillfrågade, se faktaruta nedan. Ca 90 % anger 3 eller mer på en skala från 1-5 på frågan om hur intresserade de är av miljö- och hållbarhetsfrågor. Majoriteten förknippar hållbarhet med miljörelaterade frågor, såsom att vara varsam mot naturen, sopsortering och användning av förnybara bränslen. Endast några talade om ekonomiska eller sociala hållbarhetsaspekter.

Tre av fem tillfrågade kan tänka sig att producera egen el och de allra flesta väljer i första hand solet. Några är mer intres-

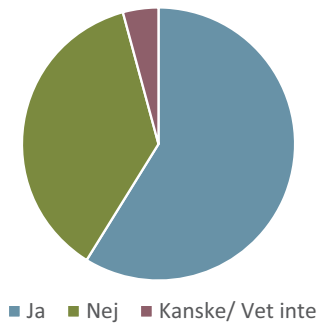
serade av vindkraft och hänvisar då till möjligheten att ha ett eget litet vindkraftverk på tomten. Intresset är större bland män än bland kvinnor. Drivkraften för egenproduktion av el är främst miljörelaterad, men några säger att anledningen är ekonomisk (de bedömer att solet är billigare än alternativet i ett längre perspektiv) eller att "vara oberoende". Av de som svarat att de *inte* är intresserade uppges anledningar såsom att de är för gamla, att det är för dyrt eller krångligt, eller att de inte har kompetensen eller intresset.

Endast ett fåtal vet att de köper så kallad grön el idag och många är osäkra på om de gör det.

Enkäten genomfördes i form av **telefonintervjuer**. Syftet var att belysa **hur allmänheten prioriterar och värderar olika aspekter av miljö och hållbarhet samt intresset för solet**. Undersökningen vände sig till privatpersoner, slumpvis urvalda ur kundregister hos ett allmännyttigt bostadsbolag och ett kommunalt energibolag, från mellanstora svenska städer. Av de 119 personer som besvarade enkäten var drygt hälften i åldersspannet 50-79 år och något fler kvinnor än män.

”*Det känns som om det är mer hållbart att ha solet. Det är en ekonomisk fråga. Kanske att man kan få ner kostnaderna på sikt...*”

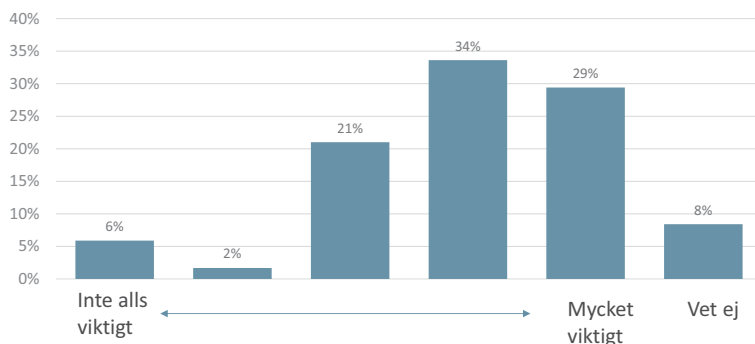
Om du fick möjlighet, skulle du då vilja producera egen el?

15% av de tillfrågade uppger att de aktivt undersökt möjligheten att producera el själva eller vidtagit några andra åtgärder i den riktningen. De åtgärder som vidtagits gäller i princip uteslutande installation av solet. Några har även funderat på batterilösningar för småhus specifikt. Drivkraften för att installera just solet varierar bland de tillfrågade, se rutan till höger.

De tillfrågade som inte redan vidtagit åtgärder för egenproduktion av el fick frågan om vad som skulle krävas för att de skulle vilja producera egen el med hjälp av solceller i framtiden. Svaren skiljer sig åt beroende på bostadssituationen. Boende i bostadsrätt menar att det är en fråga för bostadsrättsföreningen att hantera och inget som de enskilda boende kan bestämma själva. Boende i hyresrätt hänvisar till att just boendesituationen måste ändras *”-det krävs att man bor i hus”*. De som bor i villa eller radhus hänvisar till många olika förutsättningar, till exempel att:

Hur viktigt är det för dig att den energi som du använder i din bostad kommer från förnybara källor?

MER INFORMATION OM PROJEKTET:

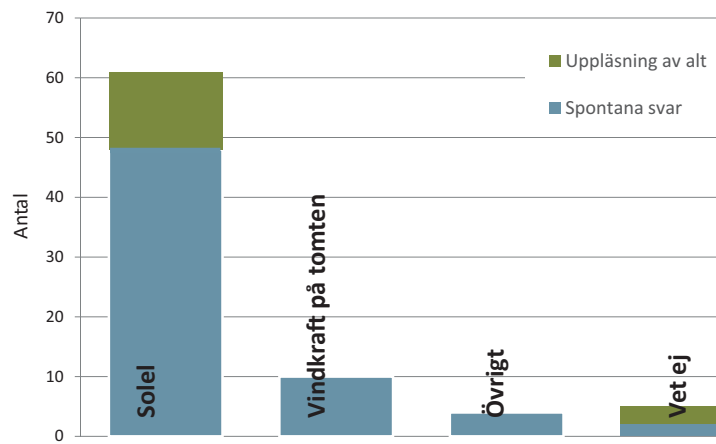
Mer om Solel-projektet finns att läsa på Profus och Energiforsks hemsidor: www.profu.se och www.energiforsk.se/program/solel/.

FÖR MER INFORMATION OM ENKÄTSTUDIEN:

Kontakta **Kjerstin Ludvig**, Kjerstin.ludvig@profu.se

Till de som svarat att de skulle vilja producera sin egen el; hur då?

Varför funderar du på att installera solet?

Några exempel på svar:

- Lönsamhetsskäl och/eller miljöskäl
- För att bli självförsörjande
- Upplevs mer tillförlitligt än vindkraft
- Lämpligt att utnyttja hustaken.
- Kräver minimalt underhåll
- Driftsäkert
- Det är snyggast och stör inte grannarna

- det skulle krävas att elpriserna gick upp markant
- det skulle krävas ett boende på en plats där man har tillräckligt med sol
- det skulle krävas att man inte kunde få el levererat på ett tillfredsställande sätt
- den tekniska lösningen levererades som färdig paketlösning

Övriga frågor i enkätstudien visade till exempel:

- att leva hållbart är, enligt många svarande, kopplat till praktiska åtgärder i det dagliga livet såsom sophantering, transporter, maten vi äter med mera.
- Att många anser att det är mycket viktigt att boendet är hållbart. Det är däremot inte fullt lika viktigt att energin som används i bostaden är förnybar eller att ställa hållbarhetskrav när man väljer energibolag.

Reflektioner

Studien visar att intresset för egenproduktion av el, och framför allt solet, är stort hos allmänheten. Detta intresse för egenproduktion ser vi också – och kanske framförallt – som ett uttryck för en större trend i samhället. Det är en trend som egentligen inte handlar om tekniska lösningar utan snarare om en önskan att få vara delaktig i framställningen av – och kanske även ha rådgivning över – den mat vi äter, de kläder vi har på oss och den energi vi förbrukar. Denna *”prosumenter”*-trend innebär att vi konsumenter själva vill ta del i produktionen av varor och tjänster, bland annat i syfte att kunna bidra till ett mer hållbart samhälle. Det finns idag också en uppfattning och övertygelse hos många, rätt eller fel kan vara osagt, att egenproduktion är *”finare”* än konventionell och centraliserad kraftproduktion och intresset för solet kan vara en spegling av denna övertygelse.

Juni 2016